

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat olicarum rationem promotum, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesítjük új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsédekben.

A villamtelep megváltása.

Székesfehérvár, mint minden más város csak úgy számíthat anyagi haladásra, ha a város tulajdonába olyan vállalatok mennek át, a melyeknek jóvedelmzősége a városnak anyagi előnyöket hajt. Hajdan a földbirtok képezte a jólét biztos alapját, ma a gyárak, üzleti vállalatokon nyerne jelentős összeget a vállalkozók.

Régi terv, hogy a világitást, a melyhez magának a városnak is óriási összeggel kell évenként hozzájárulni, a városnak kellene megváltani. Tulajdonképen a legelhibázottabb lépést akkor tettük, a mikor a magunk pénzén, a Schuckert-cég javára építettük meg a villanyvilágitás épületeit. Ugyanakkor megvehettük volna a légszertársulat összes épületeit és felszereléseit.

Az aggályoskodás megakadályozta ezt akkor. A vállalatok más kézre mentek s mi nagyot néztünk a más szájába repült sült veréb után. Azóta beláttuk azt, hogy a vállalatok számunkra nemcsak drágábbak lettek, hanem azt is, hogy ha még ma váltjuk is meg, még ma is igen szépen jóvedelmző vállalat birtokába jutunk. A villanyvilágitási társulat amult évben 25, mondhatni huszonöt százalék tiszta haszonra dolgozott. Ez természetesen nem folytatódhatna akkor, ha a vállalat városi kezelésbe menne át. Hiszen a városnak nem lehet célja az, hogy saját polgárainak lenyuzza a bőrét. De ha 10 percent hasznunk lenne is a villanytársulattól, akkor is szép jóvedelmű vállalat birtokába jutnánk s a város lakói is megelégedéssel konstatálhatnák az előállott üdvös változást.

Rauscher Béla városunk kitűnő polgára, a ki annyi okos és szép dolognak eszméjét pendítette már meg, a következő alapos előterjesztésben indokolta meg a villanyvilágitás megváltását. Megérdemli, hogy mindenki átolvassa.

Tekintetes városi tanács!

A téli hónapokban ismételt előfordult világitási zavarok megvizsgálása és megszüntetése céljából a polgármester ur megkeresése folytán 1906. december hó 21-én, valamint f. évi január hó 28-án Hollós József kir. műszaki tanácsos ur a helybeli villanyvilágitási telepen valamint a hálózat különböző pontjain méréseket eszközölt, melyek eredményét szakvéleményben közölte a tek. Tanácscsal.

A szakvéleményből világosan kitűnik, hogy a telep bővítése a szerződés II-ik pontja értelmében, elkerülhetetlenül szükséges, s az őszi évad előtt kereszttel vezetendő, miután különben a villamos társaság a szerződésnek eleget tenni képtelen. Az elmúlt hónapokban is kénytelen volt a telepen levő mindkét gépet jártni naponta

néhány órán keresztül, mert a legnagyobb megterhelés idejében, azaz esti 5—8 óra között egy gép és az accumulator a szükséges áram mennyiséget leadni nem képes.

Ha már most az egyik gép felmondja a szolgálatot, ami meg is történt, úgy a bekapcsolt lámpák a kellő 220 volt feszültséget nem kaphatják s a város közönsége kénytelen volt a rossz világitást eltűrni.

De a benyújtott szakvéleményből világosan kitűnik az is, hogy a Nádor-utcai, Városház-téri, Sas-utcai táppontok a megterhelés határát érték el s csupán véletlenségből nem voltak túlterhelve mert több lámpa, melyek e táppontok látnak el árammal, a mérés ideje alatt nem égtek. A Budai-utcai táppont túl volt terhelve, mert a feszültség és a mérés alkalmával 16,9% volt, holott ennek a szerződés IV. pontja értelmében 10%-nál többet nem szabad kitenni. Csupán a Széchenyi-utcai táppont megterhelése volt 8,8%.

E rendellenességek ellensúlyozása céljából a telepen az engedélyezett 500 Volt feszültség helyett 520 Voltot tartottak fenn, a mi ismét az izzó lámpák tartósságának a rovására megy, ez a közönség eltűrni nem tartozik, mert izzó lámpái gyorsabban pusztulnak el.

A szakvéleményből így világosan kitűnik, hogy a gépek szaporítása és a hálózat erősbi-

tése sürgős feladat. A szakvélemény kimerítően kifejti, hogy célszerű lenne a beszerzendő új gépet lassu járattal választani és szelepes vezény művel ellátni, a mit különben én is már a telep építése előtt 1902. április hó 9-én beadott szakvéleményemben is hangsúlyoztam s erre nézve külön véleményül adtam be, de ezzel annak idején kisebbségben maradtam.

Hogy a telepnek a város részéről törtéendő megváltása jelenleg célszerű-e vagy sem, erre nézve Hollós tanácsos ur szakvéleményében behatóan foglalkozik. Én a rentabilitás meghatározásánál más szempontból indulok ki, miáltal a kérdés más oldalról is meg lévén világitva a két szakvélemény alapján a Tekintetes Tanács tisztább képet nyer a telep jóvedelmzősége felől.

Ugy mint az 1904. évi március hó 3-án kelt szakvéleményben, ebben is első sorban az évi leirási összeget számítottam ki, melyet a telepnél feltétlenül eszközölni kellene, ha a város az átvételre magát elhatározza.

Ezen leírások 2 részből állanak, t. i. az eredeti, most meg levő telep utáni és a jelenleg befektetendő összegek után felmerülő leírások. Az új befektetések felől tájékoztató számokat kértem ki Láng Lajos gépgyár és a Schuckert Siemens cégektől s mindezeket az ide mellékeltem I. táblázat részletesen mutatja:

Az évi leírások táblázata a következő:

Tárgy	Élet tartam	Beszerzési ár		%	Leirandó évi összeg		Jegyzet
		régi	új		eredeti	új	
		befektetés					
Épület és gépalapozás kazántartozás	100	92,000	(15,000) 10,700	0.1	920	1,070	
Gőzgép	20	38,550	44,200	3.5	675	1,543	fele üzemben
		(19,275)					
Kazán és hűtőtorony	15	64,200	42,230	5.0	1,715	2,210	
		(32,100)					
Dynamo	25	40,260	27,480	2.5	503	846	
		(20,130)					
Accumulator	15	24,900		5.0	1,245	1,245	
Kapcsolótábla	15	9,400	3,550	5.0	470	647	
Vezeték és oszlopok	15	145,900	50,000	5.0	7,300	9,827	közvilágitás beufoglat.
Árammérő árak 600 db.	20	36,000		3.5	1,260	1,260	
Különféle			7,540				
Összesen		451,210	190,000		14,088	18,648	

Az eredeti most meglévő telep befektetési költségét 451600 koronát az eredeti költségvetésből vettük ki, miután ezen összeget kapta Schuckert a 25000 koronás annuitásért — a mint 1904 évi február hó 10-én kelt 2040 szám alatt Chatel Vilmos urhoz címzett iratából kitűnik, mely irat a városi irattárban van. Ezen összegből a cég valószínűleg képes volt a telepet teljesen kiépíteni.

Az eredeti befektetés 451,600 korona a szükséges új befektetés 190,000 kor. utóbbi 50 évre 5.3% mellett 10070 koronával amortizálható.

A leirandó évi összeg, fenti táblázat szerint az eredeti telepnél 14088 kor. mely összeg a kibővítés után 18648 koronára emelkedik.

Már most áttérhetünk a vállalat valószínű hasznának kiszámítására az 1906-ik üzemi évben: A városi főmérnök ur, valamint Hollós József ur szakvéleménye szerint:

Bevételek:

- 1) Közvilágitásért fizetett a város 33,000 koronát
- 2) 9000 magánlámpa átlag 350 égő óra a 50 Watt, fogyasztása 157500 k. W. óra . . . 94,500

Mai lapunk 4. oldal.

- 2
- 3) Motorok 46 lőerő 20 db 33271 k. w. óra a 40 fill. 13,310 koronát
- 4) Árammérő órák után Erdős igazgató ur szerint 5,071

Összesen . 145,891 koronát

Kiadások:

- 1) Üzemköltség (II. melléklet) . . . 49,025 kor.
- 2) Annuitás (a város fizeti) 25,000 "
- 3) Központi vezetés, a bruttó-jövedelem 10% -a 14,600 "
- 4) Adó, a tiszta jövedelem 10% -a 5,200 "
- Összesen . 93,825 kor.

A társaság tiszta jövedelme 1906-ban tehát 52,066 korona.

Hiányzik ebből az évi 14088 korona leírás.

Ha a város most venné át első sorban 190,000 korona befektetést kellene eszközölnie, mivel előbbiek szerint a telepen feltétlenül bővíteni kell, másrészt pedig évi leírásokat kell eszközölni s végre az üzemi költségek emelkednének jobb világítás céljából, ezen kívül az anyagok és munkabérek megrághatóságát is figyelembe vevőnek tartjuk. A közvilágítás városi kezelésben olcsóbb lenne, mert csupán az önköltség szerepel mint kiadás.

Az én számításom szerint tehát a bevételek és kiadások a következőképpen alakulnának:

I. Bevételek.

- 1) Közvilágításért 734 izzó, 20 iv-lámpa 122-520 kw. tatali szén 1-47 kor. 3 kg. szükséges kw-ként 24,300 kor.
- 2) Magánvilágításért mint előbb . . . 94,500 "
- 3) Motorok mint előbb 13,320 "
- 4) Árammérő órák mint előbb 5,071 "
- Összesen . 137,191 kor.

II. Kiadások.

- 1) Üzemkiadás mint előbb 49,000 kor.
- 2) Munkabérek, anyag 10% drágulása 4,900 "
- 3) Városi központi kezelés 10% 4,900 "
- 4) Évi érték csökkenés 18,648 "
- 5) Eredeti annuitás 25,000 "
- 6) Új annuitás 190,000 kor. után 10,070 "
- 7) Adó tiszta jövedelem 10% -a 2,200 kor.
- Összesen . 114,718 kor.

Tiszta jövedelem 22,473 kor.

Ez 50 évre 5-3% tőkésítve 424,000 kor.

Miután a társulat gépek stb. évi leírásokat nem eszközölt, így 4 éven át per 14,088 kor.

azaz a beváltásnál levonandó lenne 56,352 "

Tehát a beváltási ár kielehelne: . . . 367,684 kor.

Ha a tek. Tanács a telep beváltását tervezné feltétlenül szükségesnek tartom, hogy hivatalos meggyőződést szerezzen az 1906. üzemi könyvelésekből 1. a termelt kilowattok összegéről, 2. a magánvilágításért befolyt összegéről, 3. a motorok után befolyt összegéről, 4. az árammérők után befolyt összegéről, 5. a helybeli telepen felmerült üzemi kiadásokról, a melyben az üzemi vezető jövedelme benn foglaltassék, a szénnél felmerült összegéről és mennyiségéről külön kiüntetve.

Ha már most a beszerzett számok a mi számításunk alapját képezikkel megegyeznek, így a telep mostani átvételét feltétlenül kívánatosnak tartjuk, mert habár a telep a felmerülő befektetések folytán az első éveken jelentékenyebb jövedelmet nem hozna, a magán fogyasztók szaporodása mely évente 1000-1500 lámpára tehető, a városnak jelentékeny jövedelmet fog biztosítani.

Másrészt a város közönsége egy új megbízhatóbb gőzgép felállítása által jobb világítási viszonyok közé jutna, és hosszú időkre nem kellene további befektetéseket eszközölnie. Az évi leírások pedig lehetővé teszik minden újabb áldozatok nélkül a telep jókarbantartását, és így annak értéke mindig megfelelné a befektetett tőkének, míg idegen kezelésnél idők múltán egy kihasznált jelentékenyen kisebb értékű telep jutna a város tulajdonába.

Székesfehérvár, 1907. március 25-én

Rauscher Béla
mérnök, vár. biz. tag.

Rablógyilkosság az országuton.

Megdöbbenően vakmerő rablógyilkosság történt tegnap délután két óra tájban Pötölle pusztá határában. Nem tudjuk, az iszonyu bűn elkövetőinek vakmerőségét csodáljuk-e inkább, a kik emberek által stürin járt ut mellett követték el előre megfontolt szándékkal kiesztelt gonosz tetteket, vagy azt a bestiális kegyetlenséget, a melyel a szerencsétlen fiatalembert, Magyar János 21 éves tejeskocsist 6 lövéssel kivégezték. Pár év alatt harmadik eset ez megyénkben. De ez az eset teljesen felezi ugy a csákvári postarabló gyilkos tettét, valamint a soponyai rablógyilkosságot is.

A tett színhelye.

Székesfehérvártól délre, 18 kilométer távolságra fekszik Pötölle pusztá a sárkereszturi országot mentén. Az egész ut a fehérvári határ után csupa uradalmból áll. Előbb Zichy János gróf főenyi uradalma, majd Zsigray gróf birtoka, Pötölle következik, a melyet jelenleg Gulner Gyula, Pestvármegye főispánja bérel. A másik oldalon a vallásalap Bäränd-pusztái bérlete terül el. Az egész uton egész Sárabáig csak egyetlen egy ház van, a főenyi csárda.

A gyilkosság a pötöllei határban történt, a mely a főenyi csárdához néhány száz lépésnyire, a gyilkosság helyétől legfeljebb másfél kilométernyire van. Az országutról dűlőnt vezet be s körülbelül 1000 lépésnyire egy tanya van. A gyilkosság a dűlő uton, az országuttól körülbelül 100 lépésnyire történt. A főenyi erdő körülbelül két kilométernyire van a helyszíntől, körülötte csak néhány utmenti akácfa árvalkodik. Itt várták a gyilkosok áldozatukat, az egyik a jobb oldalon levő buzából, a másik, a balfelől levő rozstáblából lesve a szerencsétlen fiatal embert.

Az áldozat.

Gulner Gyula, a pötöllei uradalom bérlője nagyszabású tejgazdaságot folytat s a tejet Fehérvárról értékesített kisebb-nagyobb adagokban. Magyar János, 21 éves legény volt a tejes kocsis, a ki kora reggel távozik a pusztából és délután két óra tájban szokott hazaérkezni. A hónap eleje lévén, ilyenkor szokta bekasszálni a vevőtől a tejpénzt s csakugyan körülbelül 7-800 korona összeget volt is nála. Sőt egy nagyobb összeget — 800 koronát is fel kellett volna vennie a postáról, ezt az összeget azonban, mivel Révész Antal urad. intézőtől felhatalmazása nem volt, nem kaphatta meg. A gyilkosok mindezt tisztában lehettek és ezen az alapon készíthették el előre az egész rablógyilkosság tervét. A legény — egy csinos, megtermelt, erőteljes 21 éves ifju, a ki most vált be katonának — dél tájban elindult Fehérvárról, a főenyi csárdánál megállt, megivott egy üveg sört és kocsiáru útve hazafelé hajtott. A gyilkosok a dűlő ut két oldalán várták s az egyik a buzából, a másik a rozsból lött először a lovakra, a melyeknek egyike a szügyén,

a másik a veséjén van megsebesítve. Azután a legényre lőttek. Az első lövés a karján, vagy gyomron találta a legényt s testét keresztül furva, a kocsiülés támfáján akadt meg. A legény ekkor leugrott a kocsiról és az országút felé vissza kezdett futni. Gyilkosai utána lőttek s ez a lövés már halálos volt. Egyik a tüdejét furta keresztül egy másikat közvetlen közelről, — a sebszélei meg vannak pörkölvé — a füle mellett a fejébe lőttek, ez az agyvelőjét roncsolta széjjel. Összesen hat lövés érte a szerencsétlent, a mely után a gyilkosok áldozatuk kifosztásához fogtak. Zsebjeiből kivették a könyvet és érszényt, a pénzt magukhoz vették, a többit pedig a rozsban szét szórták. Azután a kocsiülésből szórták le mindent és zsákmányukkal kereket oldottak.

A gyilkosok.

Közvetlen közelről senki sem látta a gyilkosokat. A buzatáblán innen levő kukorica táblát napszámokosok — 20 gyermek és egy öreg ember — kapálták. Ezek hallották a lövéseket s oda figyelve látták, hogy a lovak ágaskodnak, majd hogy a legény leugrik a kocsiról és kifelé, az országút felé bukdácsolva fut. Összesen hét lövést hallottak. A gyilkosság színhelye felé, a mely tőlük 4-500 lépésnyire lehetett, futni nem mertek, hanem a pusztába és a tanyához siettek, a honnan egy negyed óra múlva emberek jöttek, a kik a meggyilkolt legényen és a vergődő lovakon kívül egyebet nem találtak. Az országutról szintén csakhamar érkezett értesítés egy fuvarostól.

A tett színhelyéről két embert láttak kerekpáron elhajtani. Valószínűleg ezek egyike volt benn 1 és 2 óra között Pötöllén, a pusztában, a hol az intéző udvarára behajtatott, benézett, de rögtön megfordulva, távozott. A tejes kocsi az udvaron szokott állani s valószínű, hogy a tettes arról akart meggyőződni, hogy a tejeskocsi hazaérkezett-e már? A bivalyos szerint egy sanda, vagy vakszemű fiatalember volt, a kit száz közül meg tudna ismerni. A sárkereszturi sorompós 4 óra tájban látott két biciklizőt a sorompón befelé karikázni. Ugyancsak tegnap délelőtt látták Magyar Jánost egy fiatal biciklis emberrel, hosszabb ideig tárgyalni, a ki nagyon barátságosan és hízeltkedve beszélgetett a legénnyel.

A tett után.

Révész Antal intéző rögtön táviratilag értesítette Kálmán Vince főszolgabírórt az esetről, a ki a csendőrséget értesítette a büntényről, a kik még tegnap d. u. a helyszínre siettek.

A szerencsétlen legény hullája még ma reggel is a hely színén volt. A csendőrök a vizsgálóbíró megjelenéséig nem engedték meg a hulla elszállítatását.

Pataki Ármin dr. és Hercz Oszkár dr. törvényszéki orvosok Pötöllén ma d. u. ejtették meg, a hivatalos boncolást, amelynek alapján megállapították, hogy az áldozatot összesen 6 lövés érte. Ezek közül három feltétlenül halálos volt, az egyik a tüdőt, a másik a májat, a harmadik pedig az agyat érte. A lövések Manlicher-puskáktól származtak. Ezt bizonyítják nemcsak a rozsban elszórt töltények, hanem az egyik golyó is, amelyet az egyik elhullott lóból vettek ki. A másik lovon keresztülfutott a golyó, anélkül, hogy az életét kioltotta volna.

A nyomozás eddigi adatai azt látszanak igazolni, mintha a kerekpárosok, valamint a cigányok csak kémszolgálatot végeztek volna.

A rendőrség teljes erővel nyomoz. Többeket kihallgatott már. Egyébként pedig a következő két hivatalos közleményt bocsátotta ki:

latta, a minő csak Nápoly és Szicília csodaszép világában támadhat.

Szerelem, virág, tavasz, égető szenvedélyek csapongnak a darab levegőjében, melybe csak az Etna tűzhánvó rémes kitorrése és a kalabriai rettenetes földrengés hoznak be rövid időre hatalmas mozgófényképekkel szomorú színt, de csakhamar megjelenik a szicíliai régi szíriének utóda, az új szírién, a szicíliai asszony búvájos fekete szemével s tovább vezeti a szemléltető a káprázatosan szép világban.

A harmadik előadás London lesz, dr. Ráth Istvánnak ez a kacagatóban humoros és egyáltalán végtelenül érdekfeszítő műve, mely a fővárosban páratlan sikert ért el. Megkapó színekkel festi a világ e metropolisének fény- és árnyoldalait, a milliomosok fényezésével szemben az alsóbb néposztály nyomorát.

— Országos atletikai torna verseny. A Székesfehérvári Torna-Club által 1907. évi június hó 16-án Székesfehérvárott a rendező-egylet sós-tói verseny-pályáján d. u. fél 4 órakor tartandó országos atletikai és tornaversenyének sorrendje és feltételei: 1. Felvonulás a korlát, nyújtó, ló és bakon végzendő csapat gyakorlatokhoz. 2. 100 méteres síkfutás. 3. Korlát és nyújtó összetett verseny, két-két elől és egy-egy szabadon választott gyakorlat. 4. Hármás ugrás csapat verseny hatos csapatok számára. 5. Súlydobás, handicap. 6. Staféta futás 1000 méterre 4 futó számára (400, 300, 200, 100). 7. Magas ugrás, diszkoszvetés és 200 méteres síkfutás, egyéni és összetett verseny. 8. Rudmagasugrás. 9. 2 angol mértődes síkfutás. Nem budapesti egyletek számára. 10. 110 méteres gátfutás. — A versenyen részt vehet bármely hazai sport-egylet amatőr tagja. Tét: A staféta futásnál és a csapatversenyeknél csapatonként 10 korona. Az összetett versenyeknél 4 korona, a többi versenyeknél 2 korona. Díjazás: Az összetett versenyeknél 1-ső díszített nagy ezüst, 2-ik nagy ezüst, 3-ik kis ezüst, 4-ik nagy bronz érmet; a többi egyéni versenyeknél 1-ső nagy ezüst, 2-ik kis ezüst, a 3-ik bronz érmet kap. A csapatversenyeknél a győztes csapat nagy ezüst, a 2-ik kis ezüst és a 3-ik bronz érmet nyer. A pálya 300 méter, melyből 140 méter egyenes, salak pálya. Nevezési zárlat 1907. június 10. Nevezések íj. Liebhart János titkár nevére (Székesfehérvár, Városváz) küldendők. Nevezések úgy az egyéni, mint a csapat és handicap versenyre a M. O. T. E. Sz. szabályai szerint teendők. Ezen verseny mindenben a M. O. T. E. Sz. szabályai szerint rendeztetik.

— Köszönet. A Fák- és Madarak napja alkalmából az elemi iskolai tanulók számára rendelt sós-kiflire adományoztak 5 koronát: Hübner Károly, dr. Lauschman Gyula, Nagy Ignác, dr. Saára Gyula, 2 koronát: dr. Czapáry László, Daróczy István, dr. Eisenbarth Károly, Grünfeld Jakab, Fittler Béla, K. Horváth István, Kuti Márton, K. K., N. N., N. N., dr. Szabady József, Rauscher Béla. 1 koronát: dr. Arókay Antal, dr. Fanta Adolf, Farkasdy Dezső, Gáncs Jenő, dr. Kistelekly Károly, dr. Kerekcs Lajos, Kovács István, Köhler József, dr. Kövesy István, dr. Kuthy József, Matskassy Rózsa, Miklósi Géza, Pálffy Károly, P. M., Raics Demeter, dr. Steinherz Jakab, Szepessy Géza, Tamás Vilmos, Tóth Artúr. 20 fillért: N. N. Összesen 63 kor. 20 fillért. A nemesszívű adakozók a kis fiúk és leánykák nevemben fogadják az iskolaszék köszönetét.

— Vizsgálatok. A székesfehérvári községi elemi és gazd. ismételő iskolák záróvizsgálatainak sorrendje az 1906—1907. tanévben a következő lesz.

I. A vallástantól. a) római kath. tanulók: Elnök: K. Horváth István, esp. plebános, püspöki biztos. 1. A belv. elemi fiúiskolában: jun. 11-én d. e. 2. A belv. elemi leányiskolában: jun. 11-én d. u. 3. A selyem-utcai iskolában: jun. 12-én d.

e. 4. Az öreg-utcai iskolában: jun. 12-én d. u. 5. A törv. iskolában: jun. 13-án d. e. 6. A szömörce-utcai iskolában: jun. 13-án d. u. 7. Az ezredéves iskolában: jun. 14-én d. e. 8. A vízi-városi iskolában: jun. 14-én d. u. 9. A olaj-utcai iskolában: jun. 15-én d. e. 10. A zámosy-utcai iskolában: jun. 15-én d. u. Az iskola részéről, mint kiküldöttek, jelen vannak az illető vezetőtanítók. b) az ev. ref. tanulók: június 13-án d. e. 9 órakor. Elnök: Pálffy Károly; az iskolaszék részéről jelen van: Farkasdy Dezső. c) az ágost. hitv. tanulók: június 13-án d. e. 9 órakor. Elnök: a felekezet részéről kiküldött; az iskolaszék részéről jelen van: Dr. Kövesy István. d) a gör. kat. tanulók: június 7-én d. e. 9 órakor. Elnök: a felekezet részéről kiküldött; az iskolaszék részéről jelen van: Nagy Ignác. e) haladó ízr. vall. tanulók: június 9-én d. e. 9 órakor. Elnök: a felekezet részéről kiküldött; az iskolaszék részéről jelen van: Hübner Károly. f) az orth. ízr. vall. tanulók: június 9-én d. e. 9 órakor. Elnök: a felekezet részéről kiküldött; az iskolaszék részéről jelen van: Kovács István.

II. A többi tanulógyakból: Június 21-én, 22-én, 24-én és 25-én lesznek a vizsgálatok. — Elnökök lesznek a belv. fiúiskolában: Dieballa György és Wagner Antal. A belvárosi elemi leányiskolában dr. Lauschmann Gyula és Csesznek János. A szömörce-utcai leányiskolában dr. Fanta Adolf és Nyéki Jenő. A selyem-utcai fiúiskolában Nagy Ignác és Vida Dezső. A törv. iskolában Miklósi Géza és Solyom Lajos. A vízi-városi iskolában Bilkei Ferenc és Weisenfeld János. Az olaj-utcai iskolában dr. Szabady József és Széib István. A zámosy-utcai fiúiskolában Kovács István és Pausch Rafael. Az ezredéves iskolában dr. Eisenbarth Károly és Szirbek József. Az öreg-utcai leányiskolában Hübner Károly és Óvári Varga Dániel.

III. Tornászaból. A fiúk tornavizsgálja jun. 18-án, a leányoké jun. 19-én d. u. 5 órakor.

IV. Gazdasági ismételő iskolák. A szaktanítás gazd. ism. fiúiskolában jun. 17-én az I., jun. 18-án a II. és III. osztálybeliek vizsgálja reggel 7 órakor. Elnök: Szirbek József igazgató. Az összes gazdasági ismételő iskolában jun. 11-én d. u. 2 órakor lesz a vizsgálat, előbb az I. és utána a következők magasabb osztályokban.

V. Magánvizsgálatok. a) Az elemi iskolai fiúknak 9-én és 16-án d. e. 9 órakor a belv. fiúiskolában. b) Az elemi iskolai leányoknak június 9-én és 16-án d. u. 2 órakor a belv. leányiskolában. Elnök: Szirbek József, igazgató.

VI. Záróünnepélyek. Az összes elemi iskolákban a záróünnepélyek június 29-én, a d. e. 8 órakor tartandó ünnepélyes „Te Deum” után tartatnak meg.

— Tömörülnek az iparosok. A bognár és kovács segédnek sztrájk-mozgalma megteremtette a bognár és kovácsmesterek szervezkedését. F. hó 2-án délután a két iparág tagjai egyértelmű elhatározással kimondták, hogy mint helyi fiók belépnek a „Kocsigyártó Iparosok Orsz. Szövetségébe.” A szervezethe belépnek a kocsigyártó, nyerges és kocsifényező iparosok is. Az ülés legközvetlenebb eredménye egy egységes munkarend készítése, mely először a bognár és kovács műhelyekre, később kiterjed a kocsigyártó iparághoz tartozó összes műhelyekre. A szövetség végleges megalakulása csak napok kérdése.

— Székesfehérvári építőiparosok szövetsége. A munkások zabolátlan tulkapásai, folyton fokozódó követeléselei hova-tova odajuttatták különösen az építőiparágat, hogy a vállalkozási kedv teljes megbénításával a munkaadók létérdekét veszélyeztetik e jelenségek. Ez a körülmény parancsoló szükségletként teremtette meg a munkaadók védelmi harcát, mely gyors tempóban sorakoztatta az érdekeiket úgy, hogy ma már a „Magyar Építőiparosok Orsz. Szövetségé” 107

vidéki szövetséget számlál jól fegyverezett táborában; hogy tagjai közös ipari érdekeit egyesített erejével minden törvényes eszközzel előmozdítsa, a munkaadók és munkások közt állandó békes viszonyt hozzon létre, biztossá a munka szabadságát, küzdjön a tisztességtelen verseny ellen, szembeszálljon zárt sorokban a munkások mérhetlen tulkapásaival. Ez a közérdeket szolgáló nemes intenció vezérelte a székesfehérvári építőiparosok szövetségét, amely a megalakulásánál jelentkezett 44 taggal: már a közel napokban megkezdte áldásos működését. Az alakuló összállás az elnöki tisztséggel Say Ferenc építész tisztelte meg a közbizalmat, a ki lendületes megnyitójában tárgyilagos higgadsággal jellemezte a munkások jogosulatlan követeléseiből eredő ferde helyzetet, mely az iparosok tömörülését halasztatlan kötelességgé tette. Konstálja, hogy iparosaink a helyzet magaslára emelkedvén, felismerték a tömörített erő hatalmát s a szövetség megalakításával reméli a sikeres együttműködést. A tetszéssel és lelkesedéssel fogadott elnöki megnyitó után Kovács János központi kiküldött ismertette a közelmúlt életviszonyainak nehézségeit, rámutatott helyes élelással az okozat okára a munkások jogosulatlan követeléseiben, körvonalozta a védelemre hivatott szövetség célját s a célt szolgáló eszközöket, majd az alapszabály tervezetét szakaszoként taglalván; elfogadásra ajánlotta. Miután egyhangú határozattal az alapszabálytervezetet elfogadta, a szövetséget megalakultnak jelentette ki s megválasztotta a tisztgárt s a végrehajtó bizottságot a következőkben: elnök: Say Ferenc építész; alelnökök: Havranek Antal kőfaragómester és Schnetzer Nándor üveges iparos; ellenőr: Szenzenstein János kőművesmester; pénztárnok: íj. Dittmár József bádógos iparos. A végrehajtó bizottság tagjai: íj. Pénzes József építőmester, Fábian István és Fröschl János kőműves és ácsmesterek, Kiss Károly és Szabó József kőművesmesterek, Vanka Ferenc ácsmester, Körössy Gyula asztalos, Luttor Ferenc lakatos, Kálóczy Gyula festő és Kneztis Imre bádógos iparosok. Az ülés jegyzőjévé Kiritsits Bódog íj. jegyző választott meg, aki előreláthatólag mint a szövetség titkára az ezen ülésen határozatlanlag kimondott munkaközvetítő vezetését is átveszi.

Jégszekrények és mosógépek Márkus Simon özvegye és fia cégnél Jokai-utca 16.

— A Duna habjaiból. Ercsibe a naponkban Apper János molnár egy 10 évesnek látszó leányka holttestét fogta ki a Duna habjaiból. A leányka már régen holtan uszhatott a habok között, teste már feloszlásnak indultában volt. Egyik kezén zsinéget látott a molnár, miből azt lehet következtetni, hogy valaki már egyszer megkísérelte kifogását, de a zsinég, mellyel kezét megkötötték: a kifogás alkalmából, elszakadt. Nem lehetetlen azonban az sem, hogy a zsinég bűntény jele.

Goddam!

Vége egy gyorsan és biztosan ható tyukszem-szer

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

tyukszem-gyűrű

I darab 20 fillér, 6 drb. I K. Postán 20 f. portó. Kapható a birodalom minden gyógyszerárán valamint orvosság- és drogeriákban stb.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testágyat, megszűnteti a köhögést, váládékok, effleli izzádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár- és orvos által naponta ajánlv.

Mínthogy értéketlen utánzókat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszeráránban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.